

VĪNAYAPĪTAKA

Buddhistler Vinayapitaka'yı kutsal kitap serilerinin en başına yerleştirirler.

Bu seri üç bölüme ayrılır:

1. Suttavibhanga: a) Mahāvibhanga, b) Bhikkhunīvibhanga,
2. Khandhakālar: a) Mahāvagga, b) Çullavagga,
- 3- Parivāra veya Parivārapātha.

Vinayapitaka'nın içeriğini Pātimokkha denilen “bağ” oluşturur. Tüm keşişler bu bağ ile birbirine bağlıdır. Dhamma kanunlarına tam itaat gereklidir ve bu kurallar keşişlerin yaşamını düzenler. Buddha, müritlerinden hiçbirinin kendi yerine geçmesini söylememiştir, çünkü keşişlerin uyacağı on emiri (Sikkhāpada) ve onları birbirine bağlayan bağı (Pātimokkha) açıklamıştı ve bu onlara yeterliydi. Bu kanunlar, ayda iki kere yapılan toplantılarda yüksek, sesle okunarak tekrarlanırdı. Her okumanın bitiminde, kalabalığa bu kanunlara karşı gelen olup olmadığı sorulurdu; eğer suç işlemiş olan varsa, çıkıp suçunu itiraf ederdi. Uposatha denilen bu töreni bizzat Buddha uydurmuştu ve eski (Brāhmanik dönemdeki) uygulamalar da bu uyarlamada göz önünde bulundurulmuştu. İlk başlarda 152 kural vardı, sonradan Theravādinlerin Vinayapitakası'nda bu sayı 227'ye çıkarılmıştı. Bunların hepsi Suttavibhanga'ya eklenmişti. Suttavibhanga “Suttaların Açıklanması” demektir. Her bir sutta, nerede ve ne sebeple Buddha'nın bir konu hakkında hüküm

verdiğini açıklar. Mahāvibhanga'nın müritlere karşı kanun ihlallerinin sekiz sınıfa ayrılışını anlatan sekiz bölümü vardır. Kadın keşişler için de kanunlar derlenmiştir ve bunlar da kısaca Bhikkhunīvibhanga'da anlatılır.

Khandhakā “bölüm” anlamına gelir ve bunlar da örgütün (Sangha) çeşitli uygulamalarını, rahip ve rahibelerin günlük yaşamlarını Suttavibhanga'ya bir ekleme yapar biçimde işlerler.

“Büyük Bölüm” anlamına gelen Mahāvagga, on bölümden oluşur. Örgüte kabul edilme koşullarını, Uposatha törenini, yağmur mevsimindeki yaşamı, yağmur mevsimi sonunda yapılan Pavāranā törenini, ayakkabıların nasıl giyileceğini, çeşitli araçların nasıl kullanılacağını tıbbi ilaçlar ve keşişlerin giysilerini, örgütün yasal uygulamalarını, hizipleşme karşısında alınacak tavırları anlatır ve açıklar.

“Küçük Bölüm” olan Çullavagga'nın ilk dokuz bölümü, küçük konulardaki disiplin uygulamalarını, çeşitli cezalandırmalar, tartışmaların düzenlenmesi, rahiplerin günlük yaşamı, yaşadıkları yerlerin düzenlenmesi, rahiplerin birbirlerine karşı görevleri, Pātimokkha töreninden çıkarılma gibi konularla ilgilidir. On bir ve on ikinci bölümler ise Rācagaha ve Vesalī şehirlerindeki ilk iki Buddhist konsey toplantıları ile ilgilidir. Vinayapitaka'nın konusu, bütünüyle Örgüt (Sangha) denilen manastır topluluğuyla ilgilidir.

Pātimokkha (Bağ) topluluğun karmaşık organizasyonunu sunar. Rahipler dilenerek kazandırdıklarıyla karınlarını doyurmak durumunda oldukları halde, bir yerden yemeğe davet edilebilirlerse gidebilirlerdi de. Üstlerine paçavralar giyebildikleri gibi, keten, pamuk ve ipek kumaşlar da giyebilirlerdi. Bir ağacın dibinde yaşadıkları kadar, lüks bir evde veya kulübede veyahut da mağarada yaşayabilirlerdi, ilaç olarak sadece idrarı kullanabildikleri gibi yağ ve bal da kullanırlardı. Eğer bizzat kendileri öldürmedilerse balık bile yiyebilirlerdi. Bütün bunlar, zaman içinde örgüt yaşantısında, Vinayapitaka'nın derlendiği zamana gelene kadar, değişimlerin olduğunu gösteriyor. Birçok uygulama eskiye dayandığı halde Vinayapitaka'daki bütün uygulamalar Buddha'ya mâl edilir.